

РЕЦЕНЗИЯ

**от проф. д-р Ирена Илиева в Института за държавата и правото при
БАН**

относно

дисертационен труд за придобиване на научната степен “доктор на науките” в професионално направление 3.6 Право (Международно право и международни отношения)

на тема:

**“Развитие и роля на Световната здравна организация
(международноправни аспекти)”**

с автор: проф. д-р Габриела Белова Белова-Ганева

I. Кратки биографични данни за кандидата.

Проф. д-р Габриела Белова – Ганева е завършила Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. Има завършена магистър програма по Международно и търговско право от Университета Бъкингам, Обединеното кралство.

От 2001 до 2004 г. е докторант в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Н. Рилски“, защитава успешно дисертационен труд на тема „Процесът на европейска интеграция и националният суверенитет“ пред СНС по правни науки при ВАК през 2004 г. През 2007 г. се хабилитира по научната специалност „Международно право и международни отношения“. Професор е по същата специалност от 2014 г.

Проф. Белова има последователна и богата академична кариера: била е асистент и главен асистент в катедра „Международно право и международни отношения“ в Правно-историческия факултет на ЮЗУ “Неофит Рилски”, доцент от 2007 от 2014 г., професор понастоящем в същия университет. Била е хоноруван преподавател в ЦОУ на СУ „Св. Кл. Охридски“ (2004 – 2010 г.).

Заема важни административни длъжности. През периода 2008-2010 г. е зам.-декан на Правно-историческия факултет на ЮЗУ “Неофит Рилски”, 2010– 2019 г. – декан, 2019 – 2023 г. - зам.-декан. Понастоящем е декан на

същия факултет и Председател на Общото събрание на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

От м. август 2020 г. е Алтернативен член на Управителния борд на Агенцията за основните права (FRA) на ЕС, а от м. септември 2023 г. – представител на България в Групата на независимите експерти (GIE) към Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа.

Член е на редколегиите на сп. „Международна политика“, сп. „Бизнес и право“, *Historiai Świat, Siedlcach*, Полша, списание „Актуальные проблемы российского права“ и на *Kutafin Law Review*, Годишник на ЮЗУ и редица сборници. Член на Българската асоциация по международно право, Българската асоциация по европейско право и Българската асоциация за европейски изследвания.

Участва в множество национални и международни проекти. Автор е на три монографии, редица студии и статии в областта на международното право, правото на Европейския съюз, правата на човека и др. Многократно е била гост-лектор в чужбина. Била е научен ръководител на чуждестранни докторанти от Казахстан и Албания.

II. Обща характеристика на представените материали

Назначена съм за член на научното жури за защита на дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ в професионално направление 3.6. „Право“, (Международно право и международни отношения) с кандидат: проф. д-р Габриела Белова Белова-Ганева със Заповед № 1037 от 07.06.2024 г. на заместник-ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ доц. д-р Петрана Стойкова.

Представеният дисертационен труд на тема “Развитие и роля на Световната здравна организация (международноправни аспекти)” не повтаря проблематиката на дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор” на Габриела Белова-Ганева, а именно „Процесът на европейска интеграция и националният суверенитет” и отговаря на изискванията на чл. 12 ЗРАСРБ, на чл. 35 и чл. 37, ал. 1 и 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и на чл.61 и 63 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Кандидатката е представила подробна информация за изпълнение на минималните национални изисквания за защита на дисертационен труд за придобиване на научната степен “доктор на науките”. По показатели от

група А-50 точки, показатели от група Б – 100, показатели от група Г- 386, група Д- 450, група Е-240, общо 1 151 точки, с които значително надхвърля минималните изисквания от 350 точки. Посочени са 17 публикации по темата на дисертацията, от които 7 статии, публикувани в чужбина и 10 статии, публикувани в специализирани научни издания в Република България. Следва да се обърне внимание на публикацията на Г. Белова в реферирано в SCOPUS издание, което показва сериозната ѝ научна дейност и международна разпознаваемост.

III. Общо описание на представения дисертационен труд

Представен е дисертационният труд в обем от 287 страници, структуриран в увод, шест глави, заключение, приложения и библиография. Той включва 56 заглавия на кирилица, 113 заглавия на латиница (на английски език), 36 международни актове, вкл. и на СЗО, както и 20 интернет източници. Научният апарат обхваща общо 329 бележки под линия. Структурата е логично построена, главите са сравнително равномерно разпределени, с относително по-малък обем на Глава Първа.

В увода Г. Белова прави преглед на релевантната литература и изяснява използваната терминология, изяснява мястото на СЗО сред специализираните организации от семейството на ООН и тяхната международна правосубектност, поставя редица въпроси относно мястото на СЗО в новата институционална действителност, изяснява нейните функции, представя основните органи, финансирането, правните актове, взаимоотношенията с други организации, кратко резюмира основните успехи и провали.

Глава Първа (в обем 19 с.) е посветена на международните организации – предшественици и създаването на СЗО. Проследени са първите санитарни конференции. Интерес представлява изясняването на едновременното съществуване на Office International d'Hygiène Publique (ОИП) и Здравната организация на Обществото на народите в междувоенния период (с. 38 – 49), както и на регионалната Панамериканска здравна организация (РАНО), съществуваща и днес.

Глава Втора (33 с.) проследява създаването на СЗО и нейното развитие до края на Студената война. Разгледана е международната здравна конференция, на която се постига съгласие относно Конституцията на СЗО и нейното наименование. Анализирани са учредителният акт –

Конституцията на СЗО. В резултат на него са очертани и основните линии на институционално напрежение, които пречат на дейността на организацията (с. 64–65). Проследени са първите 25 години от съществуването на организацията: кампаниите за ликвидирането на маларията; на едрата шарка; туберкулозата и др.

Тук са анализирани и актовете, които приема СЗО въз основа на Конституцията: конвенции или споразумения, процедурата за обвързване с тях и за докладване; правила (регламенти) и автоматичната им обвързваща сила за държавите – членки.

Глава Трета (41 с.) разглежда развитието на СЗО след края на Студената война. Проследени са реформата на СЗО (1989-1998 г.), периода 1998 – 2003 г., когато се извършва ревизията на чл. 2 от Конституцията, който урежда функциите на организацията; реорганизацията на централата на СЗО, но и подобряване на външнополитическия статус на организацията по времето на ГроХарлем Брунтланд. Обективно са представени постиженията и недостатъците в работата на СЗО в този период. Проследена е реформата след 2010 г., извършена от Генералния директор Маргарет Чан: проблемите с финансирането, управлението, развитието и квалификацията на персонала, създаване на „Комитет С” към Световната здравна асамблея.

Глава Четвърта (31 с.) представя проблемите на здравето и многостранната дипломация. Тя представлява особен интерес, защото е фокусирана върху проблематиката на здравната дипломация, феномен от началото на 21 век. Изследването се базира върху приетата през 2003 г. Рамкова конвенция за контрол на тютюна (РККТ) – единственото споразумение, сключено въз основа на правомощията, уредени от Конституцията на СЗО. Ревизията на Международните здравни правила (МЗП) от 2005 г. също допринася за здравната дипломация. Разгледани са последиците от забавената реакция на СЗО по отношение на епидемията от ебола в западната част на Централна Африка през 2013 г.; създаването на Програмата на СЗО за извънредни ситуации в здравеопазването през 2016 г. Отделено е внимание на многостранната дипломация и ролята на БРИКС, включително след пандемията от КОВИД-19.

Глава Пета (39 с.) разглежда особено важната проблематика на КОВИД-19 и правата на човека. Тази част от дисертационния труд

представлява достоверно и добросъвестно представяне на събития от близкото ни минало: обявяването на извънредна ситуация в общественото здраве от международно значение РНЕИС на 30 януари 2020 г. и впоследствие на пандемия, реакцията на СЗО, Китай, САЩ, страните от ЕС.

Анализирани са правото на здраве в контекста на пандемията от КОВИД-19, правото на информация в светлината на правото на здраве, проблема за карантината и свободата на движение. Подробно са анализирани дерогациите по чл. 4, пар. 1 МПГПП във връзка с пандемията и т. нар. Принципи от Сиракуза.

Параграф 3 на тази Глава е посветен на предизвикателства пред правото на здраве. Тук Г. Белова разсъждава върху разпространението на фалшиви новини, конспиративни теории и киберпрестъпленията. Не са пренебрегнати и някои позитивни импликации от пандемията, като например насърчаването на четвъртата индустриална революция и масовото навлизане в употреба на електронното и мобилно здравеопазване. Все пак авторката справедливо заключава, че „приложенията за електронно здравеопазване следва да се използват в подкрепа на традиционното здравеопазване, а не като негов абсолютен заместител“ (с. 192). Високо оценявам частта за джендър импликациите на пандемията от КОВИД-19 върху жените, създаващи хоризонтална сегрегация по признака на пола (с.192–195).

Глава Шеста анализира Международните здравни правила (МЗП). Анализирани са причините за създаването им, по-специално здравната криза със SARS от 2003 г.; техния обхват и цел. Г. Белова сочи, че те целят създаване на система за ранно предупреждение и неголям набор от инструменти за организиране и координиране на международна реакция когато пандемията вече се е разпространила. Отбелязва се, че временните препоръки не са устойчив механизъм за справяне със ситуацията, както и техния незадължителен характер. По-нататъшното изложение критично разглежда задълженията на държавите да уведомят СЗО за събития, които могат да представляват РНЕИС; правото на организацията да взема предвид неофициални доклади за събития, свързани с общественото здраве, и да ги провери; задължението на държавите членки да съобщават на СЗО навременна, точна и достатъчно подробна информация за общественото здраве; процедурата за определяне на РНЕИС от Генералния директор и издаване на съответните временни препоръки.

Особен интерес представлява параграфът относно глобалното управление на пандемията от КОВИД-19.

Заключението резюмира основните изводи за постиженията и неуспехите на СЗО.

IV. Оценка на научните и практически резултати и приноси в дисертацията

Дисертационният труд представлява първо цялостно задълбочено изследване на СЗО в контекста на най-голямото предизвикателство пред човечеството от последните години – пандемията от КОВИД-19. Това прави дисертацията изключително актуална и особено ценна не само за правната наука, но и за специалисти от други области – медицина, биология, фармация, управление на здравеопазването, управление на кризи и др.

Основното достойнство на труда е академичната смелост да се анализира дейността на една важна специализирана организация на ООН – СЗО в контекста на малката историческа дистанция от най-голямото предизвикателство пред нея - пандемията от КОВИД-19. Близостта на събитията, разтърсили целия свят и предизвикали огромни загуби на човешки животи, както и необходимостта от цялостно преосмисляне и реорганизация на веригите за доставки, на бързината в създаването на ваксини, организацията на карантините, цялостното здравеопазване и др. прави задачата особено трудна. Считаю, че в резултат на интердисциплинарния подход Г. Белова – Ганева е постигнала поставените цели и изпълнила формулираните задачи в дисертационния труд. Пред нас е цялостна картина - достоверна и задълбочено анализирана на възникването, историческото развитие, дейностите, постиженията и неуспехите, както и управлението на пандемията от КОВИД-19.

Основните теоретични постижения са:

- Очертаването на спецификата на СЗО като специализирана организация на ООН;
- Изясняването на нормотворческите правомощия, по-специално приемането на конвенции или споразумения и на правила в пет точно определени области от Световната здравна асамблея;
- Спецификата на сключване на многостранни договори под егидата на СЗО – механизъм, който е необичаен за класическото международно договорно право;

- Оригинален принос е извеждането на здравната дипломация в контекста на многостранната дипломация и ролята на държавите от БРИКС;
- Анализът на допустимите органичения на правата на човека, произтичащи от карантина или изолация;
- Изясняването на понятието за РНЕИС - извънредносъбитие, което представлява риск за общественото здраве на населението на други държави поради глобално разпространение на болестта;
- Доколкото ми е известно, за първи път в българската специализирана литература е извършен анализ на Международните здравни правила, като е направена оценка на тяхната правна същност;
- Направен е критичен анализ на недостатъците на МЗП и прогноза относно малката вероятност за тяхното отстраняване (с. 199);
- Представен е процесът на ревизиона МЗП и заизработването на нов договор за подготовка и реакция срещу пандемии.

Към научно-приложните приноси отнасям следните:

- Генезисът, историческото развитие и наименованието на организацията;
- Периодизацията на развитието на СЗО и ролята на Генералните директори в различните исторически отрязъци от дейността на организацията;
- Представянето на постиженията като ликвидирането на едрата шарка, борбата с маларията и др. болести, както и инициативата срещу тютюнопушенето;
- Анализът на противоречивия подход на СЗО при въвеждане на карантината във връзка с КОВИД-19;
- Частта за джендър импликациите на пандемията от КОВИД-19 върху жените, създаващи хоризонтална сегрегация по признака на пола (с.193 – 195).
- Обоснованите изводи на с. 178, 212, 225 и др.

V. Критични бележки и препоръки.

Посоченият вече кратък исторически период на разглежданите събития и дейности на СЗО по повод на пандемията от КОВИД-19 прави темата открита за продължаващи изследвания.

Основната ми критична бележка е свързана с параграф 5.2. на Глава Пета. Там изложението сполучливо е ограничено до карантината и произтичащите от това ограничения. Проблематиката би могла да бъде задълбочена, защото пандемията засегна множество основни права на човека като тези на свобода и сигурност, на личния и семейния живот, защитата на личните данни, свободата на религия, на изразяване и информация, на събирания и сдружаване, правото на образование, права, свързани с труда и др.

Имам някои критични бележки относно терминологията – използването на термина „меки норми“ вместо предпочитано от мен „гъвкави норми“ или „гъвкаво право“ (с. 60 и следв.), „адресиране“ (с. 117, с. 260 и др.), което би могло да се замени с българска дума, „човешките права“ вместо „права на човека“ (с. 182). Но като цяло следва да подчертая отличния юридически стил на изложението. Бързам да отбележа, че тези критични бележки не намаляват отличното впечатление от дисертационния труд.

Бих препоръчала Г. Белова-Ганева да продължи да работи по темата на дисертацията, както и трудът да бъде издаден, защото той безспорно ще е полезен за теорията и практиката в нашата страна.

Въпрос: Какво се случи на Световната здравна асамблея през м. май 2024 г. по отношение на ревизията на МЗП и изработването на договор за подготовка и реакция срещу пандемии ?

VI. Лични впечатления от кандидата

Познавам проф. Г. Белова - Ганева в качеството ѝ на преподавател, учен и административен ръководител и считам, че тя представлява рядко съчетание на успешен изследовател, преподавател и администратор. В качеството ми на член на Управителния борд на Агенцията за основните права в ЕС с увереност мога да твърдя, че тя е международно уважаван и разпознаваем автор в материята на международното публично и правото на ЕС.

VII. Заключение

Представеният от проф. д-р Габриела Белова дисертационен труд за придобиване на научната степен „доктор на науките“ в професионално направление 3.6 „Право“ напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на

Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на ВПРАСЮЗУ за придобиване на научната степен „доктор на науките”.

Кандидатът проф. д-р Габриела Белова е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при заемането на академичната длъжност „професор”. В представения дисертационен труд има оригинални теоретични и научни приноси и теоретични разработки с практическа приложимост. На основание на гореизложеното, давам убедено положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на научното жури да оценят високо достойнствата на дисертационния труд и да присъдят на проф. д-р Габриела Белова Белова-Ганева научната степен „доктор на науките“ в професионално направление 3.6. „Право“ (Международно право и международни отношения).

София,

Рецензент:

22.08.2024 г.

/Проф. д-р Ирена Илиева/

REVIEW

by Prof. Dr. Irena Ilieva, Institute for the State and the Law at the
Bulgarian Academy of Sciences

regarding

dissertation work for obtaining the scientific degree ‘Doctor of Sciences’ in
professional direction 3.6 Law (International Law and International Relations)

on the subject:

“Development and Role of the World Health Organization (International Legal
Aspects)”

with author: Prof. Dr. Gabriela Belova Belova-Ganeva

I. Brief biographical details of the applicant.

Prof. Dr. Gabriela Belova – Ganeva graduated from the Faculty of Law of the Sofia University of St. Kliment Ohridski. She has completed a master’s program in International and Commercial Law from the University of Buckingham, United Kingdom.

From 2001 to 2004, he was a doctoral student at the Faculty of Law and History of South-West University “Neofit Rilski”, successfully defends a dissertation on the topic “The process of European integration and national sovereignty” in front of the Specialized Scientific Council in legal sciences at the Supreme Attestation Commission in 2004. In 2007, she obtained his habilitation in the scientific specialty “International Law and International Relations”. She has been a professor in the same specialty since 2014.

Prof. Belova has a consistent and rich academic career: she was an assistant and chief assistant in the Department of “International Law and International Relations” at the Faculty of Law and History of the South-West University “Neophyt Rilski”, associate professor from 2007 to 2014, currently a professor at the same university. She was a part-time teacher in the secondary school of Sofia University “St. Kliment Ohridski” (2004 - 2010).

She also holds important administrative positions. During the period 2008-2010, he was the Deputy dean of the Faculty of Law and History of the South-West University “Neofit Rilski”; 2010 - 2019 – Dean; 2019 - 2023 - Deputy dean. She is currently a Dean of the same faculty and a Chairperson of the General Assembly of the SWU “Neofit Rilski”.

Since August 2020, she has been elected as an Alternative member of the Management Board of the Agency for Fundamental Rights (FRA) of the European Union, and from September 2023 – representative of Bulgaria in the Group of Independent Experts (GIE) at the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe.

She is a member of the editorial boards of “International Politics” journal, “Business and Law” journal, Historia i Świat, Siedlcach, Poland, journal, “Aktualnye problemy rossiiskogo prava” and the Kutafin Law Review, and a number of collections of papers. Member of the Bulgarian Association for International Law, the Bulgarian Association for European Law and the Bulgarian Association for European Studies.

She has participated in numerous national and international projects. She is the author of three monographs, a number of studies and articles in the field of international law, European Union law, human rights, etc. She has been a guest speaker abroad many times. She was the scientific supervisor of foreign doctoral students from Kazakhstan and Albania.

II. General characteristics of the presented materials

I have been appointed as a member of the scientific jury for the defense of a dissertation for awarding the scientific degree ‘Doctor of Sciences’ in professional field 3.6. Law, (International Law and International Relations) with candidate: Prof. Dr. Gabriela Belova Belova-Ganeva with Order no.1037 of 07.06.2024 of the Deputy Rector of South-West University “Neofit Rilski”, Assoc. Prof. Dr. Petrana Stoykova.

The presented dissertation on the topic “Development and Role of the World Health Organization (International Legal Aspects)” does not repeat the issues of the dissertation work for the acquisition of the Educational and Scientific Degree ‘Doctor’ of Gabriela Belova-Ganeva, namely “The process of European integration and national sovereignty” and meets the requirements of Art. 12 LDASRB, Art. 35 and Art. 37, para. 1 and 2 of the Regulations for its implementation, as well as Art. 61 and 63 of the Internal Rules for the Development of the Academic Staff of the SWU “Neofit Rilski”.

The candidate has submitted detailed information on the fulfillment of the minimum national requirements for the defense of a dissertation for acquisition of the scientific degree ‘Doctor of Sciences’. According to indicators from group A-50 points, indicators from group B - 100, indicators from group D- 386,

group D- 450, group E-240, a total of 1,151 points, which significantly exceeds the minimum requirements of 350 points. 17 publications on the topic of the dissertation are indicated, of which 7 articles published abroad and 10 articles published in specialized scientific editions in the Republic of Bulgaria. Attention should be paid to G. Belova's publication in a SCOPUS-referenced edition, which shows her serious scientific activity and international recognition.

III. General description of the presented dissertation work

The dissertation is presented in a volume of 287 pages, structured into an introduction, six chapters, a conclusion, appendices and a bibliography. It includes 56 Cyrillic titles, 113 Latin titles (in English), 36 international acts, incl. WHO's acts, as well as 20 Internet sources. The scientific apparatus covers a total of 329 footnotes. The structure is logically built, the chapters are relatively evenly distributed, with a relatively smaller volume of Chapter One.

In the introduction, G. Belova reviews the relevant literature and clarifies the terminology used, examines the place of the WHO among the specialized organizations of the UN family and their international legal personality, raises a number of questions about the place of the WHO in the new institutional reality, clarifies its functions, presents the main bodies, funding, legal acts, relationships with other organizations, briefly summarizes the main successes and failures.

Chapter One (19 p.) is devoted to the international organizations - predecessors and the creation of the WHO. The first sanitary conferences were traced. It is of interest to clarify the simultaneous existence of Office International d'Hygiène Publique(OIHP) and the Health Organization of the League of Nations in the interwar period (pp. 38 – 49), as well as the regional Pan-American Health Organization (PAHO), still in existence today.

Chapter Two (33 p.) follows the establishment of the WHO and its development until the end of the Cold War. The international health conference is observed, at which agreement was reached on the WHO Constitution and its name was discussed. The founding act - the WHO Constitution - has been analyzed. As a result, the main lines of institutional tension that hinder the organization's activities are outlined (pp. 64 - 65). The first 25 years of the organization's existence have been followed: the campaigns for the eradication of malaria; of smallpox; tuberculosis, etc.

The acts adopted by the WHO on the basis of the Constitution are also analyzed here: conventions or agreements, the procedure for being bound by them and for reporting; rules (regulations) and their automatic binding force for the member states.

Chapter Three (41 p.) examines the development of the WHO after the end of the Cold War. The author examines the reform of the WHO (1989-1998), the period 1998-2003, when the revision of art. 2 of the Constitution, which regulates the organization's functions; the reorganization of the WHO headquarters, but also the improvement of the organization's foreign policy status during Gro Brundtland's time. The achievements and shortcomings in the work of the WHO during this period are objectively presented. The post-2010 reform undertaken by Director-General Margaret Chan was observed: the issues of funding, management, development and staff qualification; creation of 'Committee C' of the World Health Assembly.

Chapter Four (31 p.) presents the problems of health and multilateral diplomacy. It is of particular interest because it is focused on the problematic of health diplomacy, a phenomenon of the beginning of the 21st century. The study is based on the 2003 Framework Convention on Tobacco Control (FCTC), the only agreement concluded under the authority of the WHO Constitution. The 2005 revision of the International Health Regulations (IHR) also contributes to health diplomacy. The implications of WHO's delayed response to the 2013 Ebola outbreak in West Central Africa are examined; as well as the establishment of the WHO Health Emergencies Program in 2016. Attention has been paid to multilateral diplomacy and the role of BRICS, including in the wake of the COVID-19 pandemic.

Chapter Five (39 p.) examines the particularly important issue of COVID-19 and human rights. This part of the dissertation is a credible and honest representation of events from our recent past: the declaration of a public health emergency of international concern (PHEIC) on January 30, 2020 and subsequently to a pandemic, the response of the WHO, China, the USA, the EU countries.

The right to health in the context of the COVID-19 pandemic, the right to information in the light of the right to health, the problem of quarantine and freedom of movement are analyzed, as well as the derogations under Art. 4, par. 1 of the ICCPR in relation to the pandemic and the so-called Syracuse Principles.

Paragraph 3 of this Chapter is devoted to challenges to the right to health. Here, G. Belova reflects on the spread of fake news, conspiracy theories and cybercrimes. Some positive implications of the pandemic have not been overlooked, such as the promotion of the Fourth industrial revolution and the mass adoption of electronic and mobile healthcare. However, the author rightly concludes that “eHealth applications should be used to support traditional health care, not as an absolute substitute for it” (p. 192). I appreciate the section on the gender implications of the COVID-19 pandemic on women, creating horizontal gender segregation (pp.192 – 195).

Chapter Six analyzes the International Health Regulations (IHR). The reasons for their creation are analyzed, in particular the health crisis with SARS since 2003; their scope and purpose. G. Belova points out that they aim to create an early warning system and a small set of tools for organizing and coordinating an international response when the pandemic has already spread. It is noted that interim recommendations are not a sustainable mechanism for dealing with the situation, as well as their non-binding nature. Further analysis critically examines the obligations of States to notify WHO of events that may constitute PHEIC; the organization’s right to consider and verify informal reports of public health events; the obligation of Member States to communicate timely, accurate and sufficiently detailed public health information to WHO; the procedure for determining the PHEIC by the Director General and issuing the relevant interim recommendations.

Of particular interest is the paragraph on the global management of the COVID-19 pandemic.

The conclusion summarizes the main findings about WHO’s achievements and failures.

IV. Evaluation of scientific and practical results and contributions in the dissertation

The dissertation is the first comprehensive in-depth study of the WHO in the context of the greatest challenge facing humanity in recent years – the COVID-19 pandemic. This makes the dissertation extremely relevant and especially valuable not only for legal science, but also for specialists from other fields – medicine, biology, pharmacy, health care management, crisis management, etc.

The main merit of the work is the academic courage to analyze the activity of an important specialized organization of the UN - WHO in the context of the small historical distance from the biggest challenge before it - the COVID-19

pandemic. The proximity of the events that shook the whole world and caused huge losses of human life, as well as the need for a complete rethinking and reorganization of the supply chains, the speed in the creation of vaccines, the organization of quarantines, the overall health care, etc. makes the task particularly difficult. I believe that as a result of the interdisciplinary approach, G. Belova-Ganeva has achieved the set goals and fulfilled the formulated tasks in the dissertation work. Before us is a complete picture - credible and thoroughly analyzed of the emergence, historical development, activities, achievements and failures, as well as the management of the COVID-19 pandemic.

The main theoretical achievements are:

- Delineating the specifics of the WHO as a specialized organization of the UN;
- The clarification of rule-making powers, in particular the adoption of conventions or agreements and of rules in five well-defined areas by the World Health Assembly;
- The specificity of concluding multilateral treaties under the auspices of the WHO - a mechanism that is unusual for classical international treaty law;
- An original contribution is bringing health diplomacy into the context of multilateral diplomacy and the role of the BRICS countries;
- The analysis of permissible human rights violations resulting from quarantine or isolation;
- The clarification of the concept of PHEIC - an extraordinary event that poses a risk to the public health of the population of other countries due to the global spread of the disease;
- As far as I know, for the first time in the Bulgarian specialized literature, an analysis of the International Health Regulations (IHR) was carried out, and an assessment of their legal essence was made;
- A critical analysis of the shortcomings of the IHR and a forecast regarding the small probability of their removal was made (p. 199);
- The process for revising the IHR and for the development of a new treaty on pandemic preparedness and response.

I refer to the following scientific and applied contributions:

- The genesis, historical development and name of the organization;
- The periodization of the development of the WHO and the role of the Directors General in the various historical segments of the organization's activity;
- The presentation of achievements such as the eradication of smallpox, the fight against malaria, etc. diseases, as well as the anti-smoking initiative;
- The analysis of the WHO's controversial approach to the introduction of quarantine in conjunction with COVID-19;
- The section on gender implications of the COVID-19 pandemic on women creating horizontal segregation by gender (pp.193 – 195).
- The reasoned conclusions on pp. 178, 212, 225, etc.

v. Critical notes and recommendations.

The already mentioned short historical period of the considered events and activities of the WHO on the occasion of the COVID-19 pandemic makes the topic open for continued research.

My main critical note relates to paragraph 5.2. of Chapter Five. There, the text is successfully limited to the quarantine and the resulting restrictions. The problem could be deepened because the pandemic affected many basic human rights such as those of freedom and security, of private and family life, the protection of personal data, freedom of religion, of expression and information, of assembly and association, the right to education , labor-related rights, etc.

I have some critical notes about the terminology - the use of the term 'soft norms' (in Bulgarian) instead of my preferred 'flexible norms' or 'flexible law' (p. 60, etc.), 'addressing' (p. 117, p. 260, etc.), which could be replaced with a Bulgarian word, 'human rights' (p. 182). But in general I should emphasize the excellent legal style of the dissertation. I hasten to point out that these critical remarks do not detract from the excellent impression of the dissertation work.

I would recommend G. Belova-Ganeva to continue working on the topic of the dissertation, as well as to publish the work, because it will undoubtedly be useful for theory and practice in our country.

Question: What happened at the May 2024 World Health Assembly regarding the revision of the WHO and the development of a Pandemic Preparedness and Response Agreement?

VI. Personal impressions of the candidate

I know Prof. G. Belova-Ganeva in her capacity as a teacher, scientist and administrative manager, and I believe that she represents a rare combination of a successful researcher, teacher and administrator. In my capacity as a member of the Management Board of the EU Fundamental Rights Agency, I can confidently state that she is an internationally respected and recognizable author in the matter of public international and EU law.

VII. Conclusion

The dissertation presented by Prof. Dr. Gabriela Belova for the acquisition of the scientific degree ‘Doctor of Sciences’ in the professional field 3.6 Law fully meets the requirements of the LDASRB, the Regulations for its implementation and the Internal rules of South-West University “Neofit Rilski” for the acquisition of the scientific degree ‘Doctor of Science’.

The candidate, Prof. Dr. Gabriela Belova, has presented a sufficient number of scientific works published after the materials used in the occupation of the academic position ‘Professor’. The presented dissertation contains original theoretical and scientific contributions and theoretical developments with practical applicability. On the basis of the above, I give a convinced positive assessment of the dissertation work and suggest that the respected members of the scientific jury highly appreciate the merits of the dissertation work and award Prof. Dr. Gabriela Belova Belova-Ganeva the scientific degree ‘Doctor of Science’ in professional field 3.6. Law (International Law and International Relations).

Sofia,

22.08.2024

Reviewer:

/ Prof. Dr. Irena Ilieva/